

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XX. Idem I. moniali monasterii de (a) Plauda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

in can... Concil. Illiber. In presenti autem non agitur de ea professione, sed de continentia tantum, quam conjux in seculo remanens vovete tenetur,

si senex est; alioquin si juvenis sit, professionem emittere cogitur, juxta adducta in cap. 1. hoc tit. ex quo commentario præfens petendum est.

CAPUT XIX.

(a) Gregorius IX.

GAudeamus in Domino. *Et infra*: Mulieres verò, quæ relicto maritali thoro, lapsu carnis ceciderunt, si mariti earum à te diligenter commoniti, eas ad frugem melioris vitæ convertas noluerint recipere propter Deum, in claustris cum religiosis mulieribus studeas collocare, ut perpetuam (b) pœnitentiam ibi agant.

NOTÆ.

(a) **G**regorius IX. Ita legitur in hæcexta collectione; sed credo legendum esse, *Innocentius III. Tiberiad. Episcopo*, ut legitur in cap. *gaudemus, de divortiiis: cap. gaudemus, qui filii sint legitimi*; ubi, ni fallor, extant alia partes hujus decretalis. Tiberias urbs est Galilææ, ab Herode condita, itaque appellata in honorem Tiberii: dicitur Tiberias lacus, teste Ptolomeo

lib. 5. cap. 16. Habuit olim Ecclesiam Cathedralē, cujus Episcopus Joannes dictus subscripsit in Concilio Hierosol. ut refert Carolus à sancto Paulo in *Geograph. sacr. fol. 316.* & Prælato ecclesiastico præsentis causæ cognitionem commissam fuisse, jam notavit Germonius *lib. 1. animadvors. cap. 9.*

(b) *Ut perpetuam pœnitentiam.* Non tamen ideo moniales efficiebantur, ut latè probavi in cap. *de regul.*

CAPUT XX.

Idem l. moniali monasterii de (a) Plauda.

DUdum à C. laico motà contra te (quam uxorem suam dicebat) materià quæstionis R. sanctæ M. in Cosmedin Diac. Cardin. dedimus auditorem. Coram quo dictus C. conquerendo proponens, quod indebitè recusabas eidem (cujus uxor eras per consensum de præsentī, & carnis copulam subsecutam) matrimonialiter adhærere, te sibi restitui postulavit. Ad quod fuit responsum, quod ipse pro animæ suæ remedio, pura, & spontanea voluntate, præsentibus duobus religiosis sacerdotibus, & adhibitis quinque testibus fide dignis, omni juri, quod in te habuerat, renunciavit omnino, resignando illud in manibus alterius ex sacerdotibus supradictis, qui in personam Ecclesiæ resignationem hujusmodi recipere procuravit: & quod idem C. se castitatem servaturum promisit, pauperumque Hospitalis de Ponte obsequio se devovit, promittens voto solenni omnia, & singula supradicta, & tribuens tibi licentiam ad monasterium transeundi: te verà vice similiter promittente, ac tribuente illi licentiam, & jus quodlibet resignante, sicut hæc omnia dicebantur per publicum instrumentum esse probata, manu B. notarii Aretinensis confectum. Verùm prænominatus C. proposuit, quod casu amisso instrumento præfato, illud in prima persona, quod priùs erat in tertia, insertis pluribus, in uno aliter quàm in alio, fuit ab ipso formatum; & cum tibi iratus fuisset, sicut verba, & verbera indicabant, nondum calore (b) iracundiæ quiescente, quidam ipsum deceptorie allexerunt, proponentes eidem, quod in Hospitali prædicto cibis ad libitum posset uti, ac proprium retinere; præfato B. sibi nihilominus promittente, quod non solum ardorem, sed etiam appetitum libidinis extingueret in eodem: propter quod quicquid in hac parte fecisse dignoscitur, iratus, seductus pariter, & illectus, & sub spe promissionis, ac sub ea (c) conditione, vel modo, si posset continentiam observare, asseruit à se factum. Sed ad ista respondebatur econtrà, quod an tabellio in tertia persona instrumentum conficiat, vel in prima (dummodo non mutetur substantia veritatis,) nihil interesse videtur. Insuper quamvis aliquando spes memorato C. data fuisset, per quam ad hoc se proposuit inductum; eo tamen tempore, quo talia facta fuerunt, purè, simpliciter, ac voluntariè pro amore Dei, & remedio animæ suæ, solummodo ad votum, & ad alia supradicta noscitur processisse, propter quod à consortio secularium hominum debet discedere, vitamque mutare, cum se illius ætatis esse proponat, ut sine suspitione incontinentiæ non valeat in seculo remanere. Nos itaque habito f. n. consilio, te ab impeti

impetitione dicti C. sententialiter duximus absolvendam, perpetuum illi super hoc silentium (d) imponentes.

NOTÆ.

1. (a) **P**landa.] Forſan legendum eſt, de Ploda, quod eſt ditiffimum cœnobium in Italia, juxta lacum Larij, ut refert Paulus Jovius in *deſcriptione ipſius lacus*.
2. (b) *Iracundia.*] Sed non extra mentem, aut judicio alienatus; quo caſu etiam votum tempore iracundiæ factum valet. Suarez *de reli-*

gione tom. 2. lib. 1. de voto, capite 9.

(c) *Conditione.*] Quæ ſi expreſſa eſſet, redderet actum conditionalem, ita ut ea deficiente, nullus eſſet, juxta tradita à Baſilio *lib. 3. de matrim. cap. 1.*

(d) *Imponentes.*] Cùm maritus conſenuit, caſtitatemque ſolemniter promiſerit, & obſequiis hospitalis ſe devoverit, juxta ſuprà tradita *in cap. 1.*

CAPUT FINALE.

(a) Idem.

Mulier, quæ in fide remanſit, poteſt nolente viro, qui ab infidelitate revertitur, propter quam ab eo fuerat judicio Eccleſiæ ſeparata, ad religionem liberè convolare.

NOTÆ.

1. (a) *Dem.*] Gregorius IX. videlicet, qui præſentem conſtitutionem edidit motu proprio, abſque ulla relatione, ſeu conſultatione, cùm

nulla Decretalis extaret in hoc titulo, quæ caſum adulterii ſpiritualis comprehenderet, in quo idem dicendum eſſe, ac de adulterio carnali, jam ſuprà notavimus *in cap. 3. De divortio* ob hæreſim infra agemus *in cap. quanto, de divortio.*

TITULUS XXXIII.

De Conversione Infidelium.

CAPUT I.

(a) Cœleſtinus III.

AUDABILEM, &c. *Et infra:* Cæterum, quod interrogasti de Sarracenis, qui dum in captivitate essent quarundam Christianarum, viros earum (b) insidiis, & machinationibus occiderunt, utrum quia postea per ipsas ad fidem christianam conversi sunt, easdem de jure accipere possint in uxores, vel si duxerint, ipsum conjugium teneat. Hic Triburiensis (c) Concilii regulam contenti sumus, asserentis, quod si in mortem ipsorum virorum malitiosè fuerint machinata, licet earum studio ad ecclesiasticam fidem accesserint; tamen nec eis adhærere debent, nec sunt, si adhærerint, tolerandi: non enim hinc dispensatio sine periculo posset admitti, cùm tale damnum tali lucro Ecclesia compensare non velit. Ad hæc Sarraceni quidam, qui in bello sunt, Christianos intertrecisse notati; & christiani similiter Sarracenos, postea verò Sarraceni ad catholicam fidem à Gentilitatis errore conversi, uxores eorum, quos certamine bellico neci traderant, sibi matrimonialiter copularunt, id ipsum & Christiani de Sarracenis mulieribus conversis ad fidem fecisse noscuntur; quæ tamen postquam priorum virorum morte compererunt veritatem, divortium instanter exposcunt. Respondemus quoque in his, quod cùm nec Sarraceni, nec christiani mortem alterutrorum procurasse noscantur, matrimonium hujusmodi inter prædictas personas licitè contrahi potest, & taliter copulati, cujuscunque sexus existant, divortium post mortem conjugum postulare non possunt. Idem (d) si quidem juris erit in sequenti casu, quem proponere